Vreme: 27.07.2026 15:33
Medij: bizlife.rs
Link: https://bizlife.rs/koristite-ai-na-poslu-istrazivanje-otkriva-tri-potpuno-razlicita-tipa-zaposlenih/
Autori: Redakcija
Teme: KPMG

Naslov: Koristite AI na poslu? Istraživanje otkriva tri potpuno različita tipa zaposlenih

4984

Veštačka inteligencija sve češće obavlja zadatke koji su nekada bili prvi korak u karijeri, od pregleda dokumentacije i analize podataka do sastavljanja izveštaja i poslovnih preporuka. Novo istraživanje pokazuje da sposobnost korišćenja AI alata sama po sebi više nije dovoljna. Presudno je kako zaposleni usmeravaju sistem, proveravaju njegove odgovore i koriste sopstveno znanje da unaprede […]

Veštačka inteligencija sve češće obavlja zadatke koji su nekada bili prvi korak u karijeri, od pregleda dokumentacije i analize podataka do sastavljanja izveštaja i poslovnih preporuka.

Novo istraživanje pokazuje da sposobnost korišćenja AI alata sama po sebi više nije dovoljna. Presudno je kako zaposleni usmeravaju sistem, proveravaju njegove odgovore i koriste sopstveno znanje da unaprede rezultat.

Šta se događa kada AI i zaposleni dobiju isti zadatak?

KPMG i Univerzitet Teksasa u Ostinu sproveli su istraživanje među 523 zaposlena u SAD koji su u kompaniji radili najduže 18 meseci.

Učesnici su rešavali zadatke zasnovane na realnim poslovnim situacijama, koristeći AI agenta razvijenog za određenu oblast. Trebalo je da analiziraju informacije, primene profesionalno rasuđivanje i pripreme preporuke.

Istraživači su najpre pustili AI da samostalno obavi zadatak, a zatim su rezultate zaposlenih uporedili sa tim početnim standardom. Posmatran je ne samo kvalitet završnog dokumenta, već i način na koji su učesnici razgovarali sa AI sistemom i proveravali njegove odgovore.

Tri tipa zaposlenih u radu sa AI-jem

Rezultati su pokazali tri jasne grupe.

Oko 24 odsto učesnika svrstano je među AI šegrte. Njihovi rezultati bili su lošiji od onih koje je AI postigao samostalno.

AI delegatori činili su gotovo 26 odsto ispitanika. Oni su dobijali rezultate slične AI standardu, ali nisu unosili značajnu dodatnu vrednost.

Najveću grupu činili su AI pojačivači. Njih 50,1 odsto uspelo je da nadmaši rezultat koji je sistem ostvario radeći samostalno.

Iznenađenje je bilo to što domensko znanje, kritičko mišljenje i AI pismenost nisu pouzdano pokazivali ko će pripasti kojoj grupi. Razliku je pravio način na koji su zaposleni te sposobnosti koristili tokom rada.

Znanje postoji, ali se ne pretvara u rezultat

AI šegrti nisu nužno bili zaposleni sa najslabijim znanjem. Naprotiv, po pojedinim kriterijumima bili su veoma slični najuspešnijoj grupi.

Problem je bio u primeni.

Često su kritikovali odgovore veštačke inteligencije, ali njihove intervencije nisu popravljale rezultat. Bavili su se manje važnim detaljima, tražili preformulisanje sadržaja ili usmeravali sistem ka pitanjima koja nisu bila ključna za zadatak.

AI delegatori imali su drugačiji pristup. Oni bi sistemu dostavili materijale, objasnili kakav rezultat žele i

zatim uglavnom prihvatili ono što dobiju.

Pošto savremeni modeli već mogu da naprave solidan izveštaj, takvi zaposleni na prvi pogled deluju produktivno. Ipak, njihov sopstveni doprinos često ostaje veoma ograničen.

Najbolji AI ne koriste kao automat za odgovore

AI pojačivači razlikovali su se po tome što su upravljali celim procesom.

Jasno su definisali problem, davali precizna uputstva i postavljali kriterijume prema kojima će odgovor biti procenjen. Nisu automatski prihvatali predloge sistema, već su tražili da AI objasni zaključke, proveri pretpostavke, ponudi druga tumačenja i ukaže na dokaze koji nedostaju.

AI su koristili kao partnera za proveru sopstvenog razmišljanja, a ne kao zamenu za njega.

Upravo im je ta sposobnost omogućila da proizvedu rezultat bolji od onog koji bi sistem napravio samostalno. Kompanije moraju da menjaju obuke i način ocenjivanja

Nalazi istraživanja ukazuju da jednokratni kursevi o pisanju dobrih upita više nisu dovoljni.

Obuka treba da bude povezana sa realnim zadacima. Zaposleni bi trebalo da vežbaju kako se problem razlaže, kako se AI postepeno usmerava, na koji način se proverava pouzdanost odgovora i kako se dobijene informacije pretvaraju u poslovnu odluku.

Promena je potrebna i u ocenjivanju učinka. Kada AI može samostalno da pripremi kvalitetan dokument, konačan rezultat više nije dovoljan pokazatelj sposobnosti zaposlenog.

Menadžeri bi trebalo da posmatraju i proces. Da li je zaposleni proverio činjenice? Da li je prepoznao pogrešne pretpostavke? Zašto je neki predlog prihvatio, a drugi odbacio?

Ljudska vrednost se pomera ka proceni i odlučivanju

Kako AI sistemi budu postajali sposobniji, od zaposlenih će se sve manje očekivati da samostalno prave svaki prvi nacrt ili analizu.

Njihov doprinos sve više će se meriti sposobnošću da postave pravo pitanje, usmere proces, provere rezultat i povežu informacije sa konkretnom poslovnom odlukom.

Kompanije koje to prepoznaju neće samo učiti zaposlene da koriste novu tehnologiju. Moraće da promene način na koji organizuju početničke poslove, razvijaju talente i mere stvarni doprinos ljudi.

Saznajte sve o dešavanjima u biznisu, budite u toku sa lifestyle temama.PRIJAVITE SE NA NAŠ NEWSLETTER

Izvor: BIZLifeFoto: Magnific/user6285028